

Knelpunten en oplossingen Praktijkgroep Grote Koppel

Het project Koe & Wij heeft inmiddels twee weideseizoenen achter de rug. Hoe is het de deelnemers in de vier praktijkgroepen de afgelopen twee jaren vergaan? Hebben ze gezamenlijk oplossingen gevonden voor de benoemde knelpunten in hun praktijkgroep? Hebben ze die oplossingen ook al in de dagelijkse praktijk toegepast? Allemaal vragen waar we de afgelopen weken per groep antwoord op hebben gegeven. Deze week het laatste deel, deel vier: de praktijkgroep Grote Koppel.

“De belangrijkste knelpunten in mijn praktijkgroep zijn in drie categorieën onder te verdelen: stal, grond en gewas. Sommige knelpunten waar de melkveehouders tegen aan liepen waren van algemene aard. Daar kampt iedereen die wil weiden mee maar er zijn ook een aantal knelpunten die heel specifiek zijn voor melkveehouders met een grote koppel koeien” Aan het woord is Durk Durksz, praktijkgroepregisseur Grote Koppel.

Verharden

“Een van de grootste problemen in het afgelopen jaar was toch wel hoe krijg ik de koeien het land in. Door de intensiteit van het gebruik van het toegangspad treedt er veel vertrapping en versmering op. Een oplossing daarvoor was het verharden van de dammen. Maar nadat dit gedaan was bleek dat het probleem hiermee verlegd werd. Toen kwam men met de suggestie om de ingang naar het land te verbreden om hiermee de in- en uitloop te versoepelen. En dat bleek goed te werken, iedereen was hier heel content mee. Bijzonder hieraan is dat de oplossingen uit de groep zelf kwamen.”

Uitwisseling

Een ander knelpunt is volgens Durksz dat op de meeste bedrijven de perceelsgrootte niet mee groeit met de koppel. “Een oplossing hiervoor kan het dichtens van sloten zijn maar dat mag in veel gevallen niet. Andere oplossingen: meerdere percelen tegelijk beschikbaar stellen en de koeien vrij te laten waar ze naar toe gaan,

standweiden en om de 3 a 4 weken wisselen. Deze 2 oplossingen leken in eerste instantie goed uit te pakken maar leverden toch problemen op toen het erg nat werd het afgelopen jaar. De derde oplossing minder uren per dag weiden en meer bijvoeren in de stal beviel uiteindelijk het beste.

Kijk en daar komt het groepsproces om de hoek: doordat collega's het zo deden hebben andere melkveehouders het opgepakt. Die uitwisseling in de groep dat vind ik prachtig om te zien. De deelnemers zijn zo leergierig, ze horen van elkaar, ze zien dingen bij elkaar op het bedrijf en gaan dat vervolgens zelf ook uitproberen op hun bedrijf en koppelen de uitwerking daarvan weer terug in de groep, schitterend hoe dat ging."

Heen en weer

De nattigheid leverde veel sowieso problemen op. "Veel boeren hadden last van trapgevoelige grond en waren daardoor door de hele groep heen gemiddeld sneller bereid om op te stallen. Onder het motto 'een goede grasmat is belangrijker dan de koeien dag en nacht buiten te houden'. In natte periodes is het zaak dat de zode heel blijft, dit kan door sneller om te weiden en grotere percelen beschikbaar te stellen. Bij een ruimer aanbod blijken koeien minder heen en weer te lopen," aldus Durksz.

Tijd

"Weet je wat opmerkelijk is, dat melkveehouders zijn blijven weiden zo lang het kon in deze omstandigheden, terwijl ze allemaal met verschillende grondsoorten te maken hebben van de echte zandgrond in het oosten en veen en klei in Friesland. In Zuid-Holland waar het echt heel erg nat was, ging het op een gegeven moment echt niet meer en moest er afgelopen zomer opgesteld worden. Er is zoveel verschil in omstandigheden en er waren dan ook geen standaardoplossingen te geven. De boeren moesten erg flexibel zijn. Dat vraagt het nodige vakmanschap. Maar om met mijn deelnemers te spreken die zeggen "of je nu 60 of 200 koeien weid, dat maakt niks uit, als je maar rustig blijft. Een grotere koppel heeft meer tijd nodig, gun ze die tijd. Ik geef de koeien tijd om thuis te komen" en ook "wie voedt wie op, de boer de koe, of de koe de boer", prachtige uitspraken toch!"

Verplaatsbare bakken

Over de knelpunten voeding en gewas zegt hij: "Smakelijkheid en de wisselingen in deze smakelijkheid zijn te sturen met bijvoeren in de stal. Dan heeft de variatie buiten minder invloed op de koe. Dan is het ureumgehalte nog een knelpunt maar dat is niet een specifiek knelpunt voor de grote koppel. Dat is vertrapping en versmering wel. Vooral rond de waterbakken is dat een probleem. Een van de deelnemers heeft een heel creatieve oplossing bedacht, die heeft verplaatsbare bakken gemaakt, die verplaatst hij met de voorlader van de trekker. Daar staat elders op de website meer over te lezen."

Aanpassen

Iets heel anders dat een knelpunt werd, is dat de huiskavel al snel te klein wordt, dag en nacht weiden wordt dan problematisch, er is simpelweg niet genoeg gras. Dan moet je 's nachts gaan opstallen, dat was voor sommige veehouders echt een probleem, ze willen zo graag weiden en moesten zich om praktische redenen aanpassen, het duurde dan ook even tot ze inzicht kregen dat het gewoon beter is. Bij bijna alle deelnemers is in de afgelopen 2 jaar het bedrijf verder gegroeid, of eigenlijk is het aantal koeien verder toegenomen."

Willen weten

"Wat heb ik zelf geleerd? Heel veel maar vooral dat je flexibel moet zijn als regisseur. Dingen gaan altijd anders dan je denkt, dat is ook het mooie van zo'n groep. Wat echt opvallend was, dat heb ik al genoemd maar wil ik nog een keer benadrukken dat is de enorme leergierigheid in deze groep. Ze willen het weten, hoe doen anderen het en waarom doen ze 't. Die nieuwsgierig en die gedrevenheid om te willen beweidend dat vond ik zeer bijzonder aan het werken met deze groep, besluit Durksz."

